

Ada Lovelace (1815-1852)

- Inglaterra, século XIX (1815-1852)
- Inventora do primeiro programa de ordenador
- Precursora en máis de 100 anos da informática
- Linguaxe de programación de sistemas de tempo real chamado Ada na súa honra

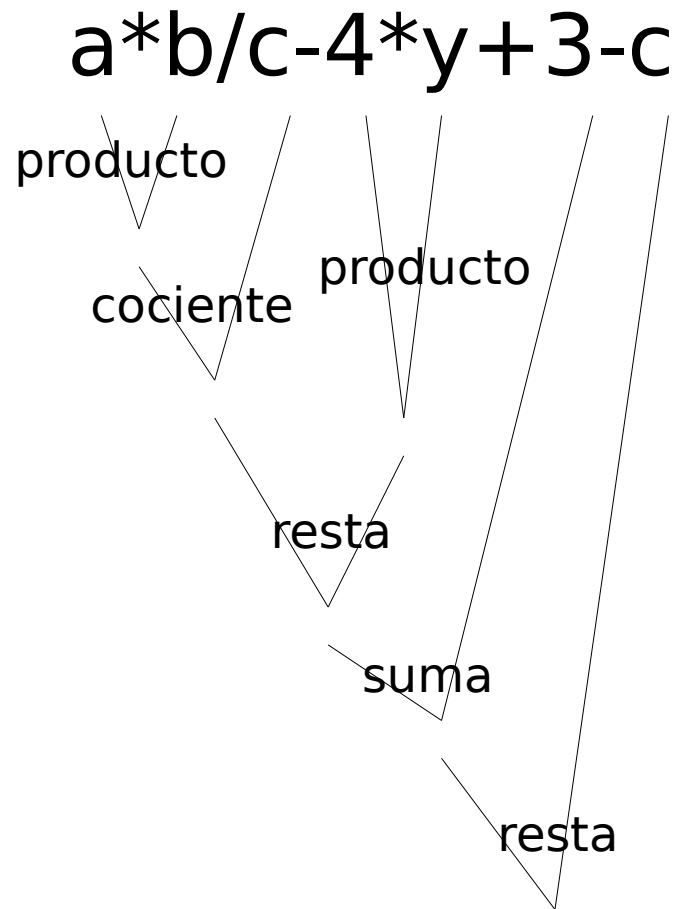
Expresiones aritméticas

- Operadores aritméticos: + - * / ** (exponenciación): $x + 3$, $y - z$, $4.3E-2*x$, x/y , $x**2$
- Son binarios (2 operandos). O operador - pode ser unario: *print **, $-x$
- Precedencia (prioridade):
  - 1) **
  - 2) * /
  - 3) - unario
  - 4) + -
- Operadores de igual prioridade: executanse de esquerda a dereita, agás a exponenciación (**), que se executa de dereita a esquerda

Prioridades na exponenciación

- Exponenciación: $x^y z^t \rightarrow x^{**}y^{**}z^{**}t$
- Execútase de dereita a esquerda:
  - 1) $z^{**}t$
  - 2) y elevado ao resultado de (1)
  - 3) x elevado ao resultado de (2)
  - Poderíamos escribir: $x^{**}(y^{**}(z^{**}t))$, pero non é necesario poñer parénteses porque as prioridades xa fan que se execute nesa orde

Prioridades cos restantes operadores

As operacións combinan constantes e variábeis

Uso de paréntesis

- As prioridades pódense modificar usando paréntesis en función das nosas necesidades

- Exemplo: $\frac{x+y}{z-t} + 1 \Rightarrow ((x+y)/(z-t) + 1)/(x + 1/(y+z))$

$$x + \frac{1}{y+z}$$

- Se o puxéramos sen paréntesis: Distinto de

$$x + y/z - t + 1/x + 1/y + z \Rightarrow x + \frac{y}{z} - t + \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + z$$

- O nº de paréntesis de apertura-peche debe coincidir. Se non coinciden, erro de compilación

Tipo (do resultado) dunha expresión

- Operación aritmética: dous operandos que poden ser de tipos distintos (p.ex., real e enteiro)
- Cando un operador actúa sobre datos de distintos tipos, o resultado é do tipo máis alto de ambos (*double* é máis alto que *real*, e *real* é máis alto que *integer*)
- Isto non impide a posíbel perda de información, dependendo dos seus valores.
- Exemplo: na división de enteiros, xa que o resultado será enteiro: perda de parte decimal, se existe: sexan $n=3, m=2$ enteiros: n/m debería ser 1.5, pero como é enteiro, será 1
- Solución: declarar n e/ou m como reais; ou ben usa-la función $real(n)$ para converter n (ou m) en *real*

Tipos das expresións

- Sexan $x=1.2, y=1.0$ reais, $n=3, m=2$ enteiros. Na expresión:

$$x*y + n/m$$

- Erro común: pensar que na división n/m o resultado é real porque x e y son reais.
- Pero como n e m son enteiros, n/m é enteiro. Debería ser 1.5, pero vai ser 1 (enteiro): perda de información
- Hai que ver o tipo do resultado de cada operador individual (de dous operandos)

Sentenza de asignación

variábel = expresión

`x=3.5`
`x=y`
`x=3+y**2`
`x=sin(y)`

- A expresión da dereita pode ser unha constante, variábel, expresión aritmética ou función intrínseca
- Asigna o resultado da **expresión dereita** á **variábel esquerda**
- No lado esquerdo só pode haber unha variábel: non pode haber constante, expresión nin chamada a subprograma: erro de compilación
- Ambos lados poden ser de tipos distintos

Sentenza de asignación

- O valor da dereita convértese ao tipo da esquerda: pode haber perda de información. Exemplo:

$$n = x + 3.4 \quad (n \text{ enteiro, } x \text{ real})$$

A variábel da esquerda da asignación debe ter un tipo non **inferior** ao da expresión da dereita

- Erro común: dúas asignacións consecutivas á mesma variábel. Ex: $\rightarrow \text{integer} < \text{real} < \text{double}$

$$x = 3.4 - y$$

$$x = z - y \quad \text{!pérdese o valor anterior de } x$$

- Pódense encadear varias asignacións na mesma liña con “;”. Ex: $x = y + z; t = 2*x$

Exemplo: intercambio dos valores de dúas variábeis

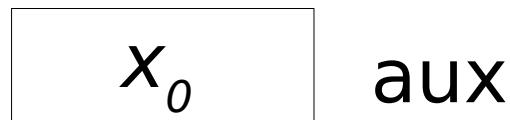
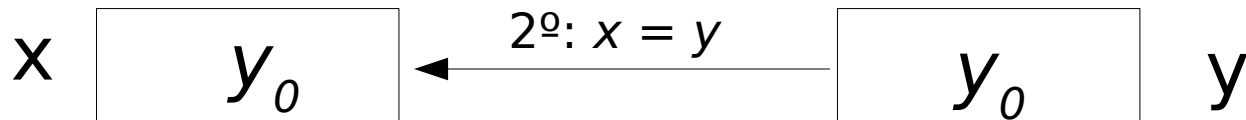
- Temos dúas variábeis x e y : x ten o valor x_0 , e y ten o valor y_0 : queremos intercambiar os seus valores
- Distinguir entre o valor que se almacena nunha variábel e a variábel (que é o contedor do valor)
- Necesitamos unha variábel para almacenar temporalmente un dos dous valores: aux
- 1º paso: $aux = x$ (almacena x_0 en aux)
- 2º paso: $x = y$ (copia y_0 de y á variábel x)
- 3º paso: $y = aux$ (copia x_0 , que está almacenado na variábel aux , á variábel y)

Ollo: escribe na mesma variábel que salvou antes en aux

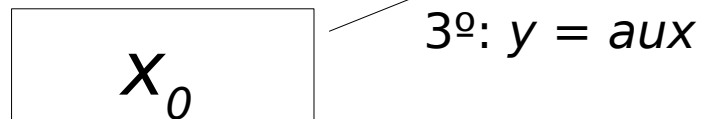
Intercambio de 2 variáveis

1º: $aux = x$

aux

Intercambio de 2 variáveis

- Resumindo:

$aux = x$

$x = y$ ←

$y = aux$

Sempre escreve nunha
variável que se salvou
na sentença anterior
a outra variável

- No intercambio, a variável na dereita dunha sentença de asignación debe aparecer na esquerda da seguinte sentença de asignación
- Non pode estar a mesma variável na esquerda de dúas sentenzas consecutivas de asignación

Algunhas funcións intrínsecas útiles de Fortran

- Valor absoluto: *abs(x)*. Argumento real/dobre.
- Raíz cadrada: *sqrt(x)*, *csqrt(z)* para números complexos
- Resto da división enteira: *mod(m,n)* resto de m/n
- Trigonométricas: *sin, cos, tan, asin, acos, atan*
- Hiperbólicas: *sinh, cosh, tanh, asinh, acosh, atanh*
- Exponencial/logarítmica: *exp(x), log(x)*
- Números aleatorios ($0 < x < 1$): *call random_number(x), x=rand()*
- Arrai aleatorio: *real a(3,3); call random_number(a)*
- Truncamento a enteiro: *int, floor, ceiling, nint*
- Executar comando Linux/Windows: *call system('comando')*. Ex: *call system('ls')*: mostra o directorio actual

Funcións de sentenza

- Se queres definir unha función matemática, p.ex. $f(x,y)=x*y$ que se poda calcular nunha única sentenza, podemos definir e chamar a unha función de sentenza (ou de liña) como a calquera función intrínseca
- Así non tes que poñer a expresión varias veces
- Hai que definila antes de ser chamada
- Os valores que se pasan como argumentos deben ter o mesmo tipo que o definido implícitamente polos argumentos da función de liña.
- Permite definir unha función como se fose intrínseca
- Só se pode chamar dende o programa principal no que se define.
- Verémolas de novo no tema de subprogramas

```
program exemplo  
f(x,y)=x*y  
print *,f(3.,2.5)  
stop  
end program exemplo
```